

ROK TRZYDZIESTY DZIEWIĄTY

ZESZYT TRZECI

RUCH PRAWNICZY
EKONOMICZNY
i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu im. A. Mickiewicza
i Akademii Ekonomicznej
w Poznaniu

KWARTAŁ TRZECI

WARSZAWA—POZNAŃ 1977
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Stanisław Borowski, Stanisław Kowalski (zastępca redaktora naczelnego), Anna Michalska (sekretarz redakcji), Alfred Ohanowicz (redaktor naczelny), Stanisław Smoliński (zastępca redaktora naczelnego)

Członkowie

Wiktor Jaśkiewicz, Seweryn Kruszczyński, Andrzej Kwilecki, Adam Łopatka, Władysław Markiewicz, Zbigniew Radwański, Teresa Rabska, Aleksander Ratajczak, Tadeusz Szczurkiewicz, Waław Wilczyński, Franciszek Wróblewski, Jacek Trojanek, Zbigniew Zakrzewski

Adres Redakcji

ul. Czerwonej Armii 90, 61 - 809 Poznań, Coll. Iuridicum UAM
pokój 6, tel. 69-92-51, w. 290

Copyright by
Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1977

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE - ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 1680+120 egz. Ark. wyd. 26,25. Ark. druk. 20,25+1 wkł. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70×100 cm. Oddano do składania 10 VI 1977 r. Podpisano do druku 23 IX 1977 r. Druk ukończono we wrześniu 1977 r. Zamówienie nr 364/18. U-25/618. Cena zł 30,-

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

W dniu 10 lipca 1977 r. z grona członków Komitetu Redakcyjnego odszedł nieoczekiwanie Profesor Dr habil. Stanisław Borowski. Zmarły był nieprzerwanie przez 20 lat od reaktywowania kwartalnika w okresie powojennym (1958 r.) do chwili zgonu aktywnym członkiem ścisłego Kolegium Redakcyjnego. Pełnił ofiarnie obowiązki sekretarza, a następnie redaktora działu ekonomicznego, przejawiając liczne inicjatywy w zakresie opracowań problemowych oraz rozwoju współpracy wydawniczej z zagranicą.

Profesor Borowski był wybitnym pracownikiem nauki legitymującym się wielkim, oryginalnym dorobkiem badawczym w dziedzinie zjawisk społeczno-ekonomicznych, a zwłaszcza ludnościowych. Prowadził szeroko zakrojone dociekania nad przeobrażeniami gospodarczymi i demograficznymi Wielkopolski i kraju, sięgając w swych studiach do retrospekcji XVIII, a nawet XVII wieku. Interesowały Go również współczesne problemy naukowe. Pracował nad prognozami rozwoju demograficznego w Polsce i projektował wielodyscyplinarne badania w tym zakresie. Ostatnio, na zlecenie PAN prowadził badania poświęcone optymalizacji procesów i struktur demograficznych w Polsce Ludowej, interesując się w szczególności problematyką przestrzennego różnicowania się reprodukcji ludności kraju.

Nauce był oddany bez reszty. Nie uchylał się od brania na siebie związanych z nią licznych funkcji i obowiązków. W poznańskiej Akademii Ekonomicznej pełnił kolejno funkcję prodziekana, dziekana Wydziału Ekonomiki Produkcji i prorektora d/s nauki oraz do chwili śmierci obowiązki zastępcy dyrektora d/s naukowo-badawczych Instytutu Statystyki i Ekonometrii oraz kierownika Zakładu Statystyki Ekonomicznej i Demografii. Pełnił ponadto obowiązki przewodniczącego Komitetu Nauk Demograficznych PAN, członka Rządowej Komisji Ludnościowej, Komisji Demograficznej Komitetu Badań i Prognoz „Polska 2000”, Rady Naukowej GUS oraz wielu innych towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych.

Nadwyreżone zdrowie wskutek wieloletniego pobytu w obozach koncentracyjnych oraz intensywnej pracy naukowej nie pozwoliło Mu rozpoczętego wielkiego dzieła dla dobra nauki i Narodu polskiego dokończyć.

Odszedł od nas jeden z najwybitniejszych ekonomistów, statystyków i demografów polskich okresu powojennego. Odszedł od nas niezwykle skromny, szlachetny, prawy człowiek, uczony o bogatej i wszechstronnej umysłowości, zasłużony popularyzator nauki, serdeczny kolega i niezawodny przyjaciel.

Wspomnienie o Nim pozostanie zawsze w naszej pamięci.

SPIS TREŚCI

I. ARTYKULY

Prof. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, dr Feliks Siemieński, <i>Powstanie, treść i znaczenie radzieckiego ustroju federalnego</i>	1
Prof. Uniwersytetu w Belgradzie, dr Vojislav Simonović, <i>Gmina we współczesnym systemie konstytucyjnym Jugosławii</i>	19
Prof. dr Willi Büchner-Uhder i Prof. dr Eberhard Poppe z Uniwersytetu im. M. Lutra w Halle, <i>Prawo do wykształcenia i jego praktyczna realizacja przy wychowaniu i kształceniu studentów w Niemieckiej Republice Demokratycznej</i>	37
Adiunkt Uniwersytetu im. B. Bieruta we Wrocławiu, dr Ludwik Habuda, <i>Podwójne podporządkowanie w terenowej administracji państwowej</i>	47
Prof. dr Tadeusz Kowalak i doc. dr habil. Andrzej Piekara ze Spółdzielczego Instytutu Badawczego w Warszawie, <i>Spoleczna rola i uwarunkowania samorządu spółdzielczego. (O potrzebie samorządu spółdzielczego)</i>	67
St. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dr Jerzy Jaskiernia, <i>Trendy rozwojowe federalizmu amerykańskiego</i>	87
Adiunkt Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie, mgr Anna Mokrysz-Olszyńska, <i>Nowe modele ochrony przed nieuczciwą reklamą w państwach kapitalistycznych</i>	105
Prof. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Ryszard Domański, <i>Integracja problemów środowiska człowieka z systemem planowania urbanistycznego i regionalnego</i>	125
Adiunkt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Andrzej Czyżewski, <i>Urbanizacja wsi jako przejaw historycznego procesu rozwoju rynku</i>	139
Doc. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Henryk Wojciechowski, <i>Światowy rynek żywności: powstanie — przemiany — perspektywy</i>	153
Prof. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Ludwik Jankowiak, <i>Teoria Malthusa w świetle aktualnej sytuacji na światowym rynku pszenicy</i>	173
St. asystent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, mgr Jacek Nędzyński, <i>Nowe rozwiązania w stosunkach handlowych EWG z krajami rozwijającymi się</i>	185
Doc. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr habil. Marek Brojerski, <i>Rola handlu w zaopatrzeniu produkcyjnym rolnictwa</i>	203
Adiunkt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, dr Danuta Śniegowska, <i>Uwagi na temat usług dla rolnictwa</i>	219
Docenci Wyższej Szkoły Handlowej w Lipsku, dr Heinz-Günter Böttcher i dr Ingeborg Witt, <i>Intensyfikacja ruchu towarów i postulaty w sprawie rachunku kosztów</i>	233

II. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

B. Zawadzka, <i>Przedstawicielstwo w państwie socjalistycznym. Problemy teorii w świetle praktyki rad narodowych</i> , Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk 1976, Ossolineum, ss. 252 (rec. Marcin Kudej)	241
W. Daszkiewicz, <i>Przedstawiciel społeczny w procesie karnym</i> , Wyd. Prawnicze, Warszawa 1976, ss. 197 (rec. Maria Lipczyńska)	244
M. Sawczuk, <i>Ponowne orzekanie w sprawie cywilnej prawomocnie osądzonej</i> , Warszawa 1975, Wyd. Prawnicze, ss. 199 (rec. Edmund Wengerek, Feliks Zedier)	248
S. Grzybowski, <i>Prawo spółdzielcze w systemie porządku prawnego</i> , Warszawa 1976, Zakład Wyd. CRS, ss. 239 (rec. Leopold Stecki)	249
J. Gilas, <i>Prawne problemy rynku międzynarodowego</i> , Zarys problematyki prawa publicznego, Warszawa—Poznań—Toruń 1975, PWN, ss. 180 (rec. Jan Hołowiński)	252
M. Owoc, M. Zieliński, <i>Elementy informatyki</i> , Poznań 1976, Wyd. UAM, ss. 131 (rec. Mirosław Krzyśko)	255
W. Siuda, <i>Elementy prawa dla ekonomistów</i> , Warszawa 1976, PWN, ss. 397 (rec. Władysław Górski)	256
W. A. Patiulin, <i>Gosudarstwo i licznost w SSSR</i> , Moskwa 1974, Izd. „Nauka”, ss. 246 (rec. Roman Wieruszewski)	259
G. Müller, <i>Der Leistungsbegriff im Arbeitsverhältnis. Zugleich ein Beitrag zur Bestimmung von Begriff und Rechtsnatur des Arbeitsverhältnisses</i> , Bern—Frankfurt/M 1974, ss. 329 (rec. Andrzej Kijowski)	262
<i>Ausländerbeschäftigung und internationale Politik</i> , Praca zbiorowa pod red. R. Lohrnnana i K. Manfrassa, München—Wien 1974, ss. 391 (rec. Ewa Wąsicka-Chmieluk)	266
G. Myrdal, <i>Przeciw nędzy na świecie</i> , Warszawa 1975, PWN, ss. 514 (rec. Czesław Bywalec)	267
A. Müller, <i>Perspektywy rozwoju Trzeciego Świata. Przeobrażenia struktury gospodarczej</i> , Warszawa 1975, PWN, ss. 355 (rec. Stanisław Flejterski)	270
C. Strzeszewski, <i>Integralny rozwój gospodarczy</i> , Warszawa 1976, ODiSS, ss. 204 (rec. Iwona Roeske-Słomka)	274
<i>Demografia społeczna</i> . Praca zbiorowa pod red. A. Józefowicza, Warszawa 1975, PWN, ss. 312 (rec. Alicja Tritt)	275
S. Mynarski, <i>Metody analizy i optymalizacji obrotu towarowego</i> , Warszawa 1976, PWE, ss. 200 (rec. Rajmund Świtajski, Marek Witkowski)	278
<i>Matematyka i kibernetika w ekonomikie</i> , Moskwa 1975, Izd. „Ekonomika”, ss. 700 (rec. Marek Witkowski)	280
G. M. Heal, <i>The Theory of Economic Planning</i> , North — Holland, American Elsevier 1975, ss. 408 (rec. Mirosław Wrzesiński)	283
<i>Kostenrechnung im Handel</i> . Praca zbiorowa pod red. G. Henniga, Berlin 1976, Verlag die Wirtschaft, ss. 309 (rec. Stanisław Wierzchosławski)	286
<i>Higher Education and the Labor Market</i> . Praca zbiorowa pod red. M. S. Gordona, Barkeley 1976, ss. 630 (Józef Orczyk)	289
J. Dupâquier, C. Cabanne, J. Pitié, <i>Géographie humaine</i> , Paris 1975, ss. 96 (rec. Stanisław Borowski)	290
<i>Styl życia. Koncepcje i propozycje</i> . Praca zbiorowa pod red. A. Sicińskiego, Warszawa 1976, PWN, ss. 271 (rec. Leszek Gołdyka)	293
<i>La science et la diversité des cultures</i> , Paris 1974, Presses Universitaires, ss. 321 (rec. Maria Roguska)	295

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

<i>Czterdziestolecie pracy naukowej prof. dra Zygmunta Konrada Nowakowskiego (Andrzej Wąsiewicz)</i>	299
<i>Uroczystość jubileuszowa prof. dra Tadeusza Cypriana (Bogusław Janiszewski)</i>	306
<i>Współpraca z Moskiewskim Centrum Demograficznym Stanisław Borowski</i>	307
Rozstrzygnięcie I konkursu na najlepsze prace magisterskie przyjęte na Wydziale Prawa i Administracji UAM w roku akademickim 1976/1977 (T.R.)	314

CONTENTS

I. ARTICLES

Dr. Feliks Siemieński, Professor at the Adam Mickiewicz University in Poznań, <i>The Rising, Content and Meaning of Soviet Federal System</i>	1
Dr. Vojislav Simonovič, Professor at the Belgrade University, <i>The Community in the Contemporary Constitutional System in Yugoslavia</i>	19
Dr. Willi Bücher-Uder, Dr. Eberhard Poppe, Professors at the Martin Luther University in Halle, <i>Right of Education of Students and Its Practical Realisation in the German Democratic Republic</i>	37
Dr. Ludwik Habuda, Adjunct at the Bolesław Bierut University in Wrocław, <i>Double Subordination in the State Administration of the Provinces</i>	47
Dr. Tadeusz Kowalak, Dr. Andrzej Piekara, Professors at the Cooperative Research Institute in Warszawa, <i>The Social Role and Conditions of Cooperative Autonomy (On the Need of Cooperative Autonomy)</i>	67
Dr. Jerzy Jaskiernia, Senior Assistant at the Jagiellonian University in Kraków, <i>Evolutional Trends of American Federalism</i>	87
Anna Mokrysz-Olszańska, Senior Assistant at the Main School of Planning and Statistics, <i>New Models of Protection from Unfair Marketing in Capitalistic States</i>	105
Dr. Ryszard Domański, Professor at the Academy of Economics in Poznań, <i>Environmental Problems in the Context of Urban and Regional Planning</i>	125
Dr. Andrzej Czyżewski, Adjunct at the Academy of Economics in Poznań, <i>Country Urbanization as Symptom of Historical Market Development Process</i>	139
Dr. Henryk Wojciechowski, Ass. Professor at the Academy of Economics in Poznań, <i>The World Food Market: Origin — Transformation — Perspectives</i>	153
Dr. Ludwik Jankowiak, Professor at the Academy of Economics in Poznań, <i>Theory of Malthus in the Light of World Wheat Market</i>	173
Jacek Nędzyński, Magister oecon., Senior Assistant at the Academy of Economics in Poznań, <i>New Solutions in the Economic Relations Between the EEC and Developing Countries</i>	185
Dr. Marek Brojerski, Ass. Professor at the Academy of Economics in Poznań, <i>The Role of Trade in Supplies for Agriculture</i>	203
Dr. Danuta Śniegowska, Adjunct at the Academy of Economics in Poznań, <i>Some Remarks on the Subject of Agricultural Services</i>	219
Dr. Heinz-Günter Böttcher, Dr. Ingeborg Witt, Ass. Professors at the Higher School for Commerce in Leipzig, <i>Intensification of Commodity Movement and Postulates Concerning Cost Calculus</i>	233
II. BOOK REVIEW	241
III. REPORTS AND INFORMATION	299

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Проф. Университета им. А. Мицкевича в Познани, д-р Феликс Семеньски, <i>Возникновение, содержание и значение советского федерального строя</i>	1
Проф. Университета в Белграде, д-р Воислав Симович, <i>Община в современной конституционной системе Югославии</i>	19
Проф. д-р Вилли Бюхер-Удер и проф. д-р Эберхард Поппе, из Университета им. М. Лютера в Халле, <i>Право на образование и его практическая реализация при воспитании и образовании студентов в Германской Демократической Республике</i>	37
Адъюнкт Университета им. Б. Берута во Вроцлаве, д-р Людвик Хабуда, <i>Двойное подчинение в местной государственной администрации</i>	47
Проф. д-р Тадеуш Коваляки доц. д-р (habilitatus) Анджей Пекара из Кооперативного исследовательского института в Варшаве <i>Общественная роль и обусловленность кооперативного самоуправления (о необходимости кооперативного самоуправления)</i>	67
Ст. ассистент Ягеллонского Университета в Кракове, д-р Ежи Яскерня, <i>Тенденции развития американского федерализма</i>	87
Адъюнкт Главной школы планирования и статистики в Варшаве, мгр Анна Мокрыш-Ольшиньска, <i>Новые модели защиты от нечестной рекламы в капиталистических государствах</i>	105
Проф. Экономической академии в Познани, д-р (habilitatus) Рышард Доманьски, <i>Интегрирование проблем среды человека с системой градостроительного и регионального планирования</i>	125
Адъюнкт Экономической академии в Познани, д-р Анджей Чижевски, <i>Урбанизация деревни — проявление исторического процесса развития рынка</i>	139
Доцент Экономической академии в Познани, д-р Хенрык Войцеховски, <i>Мировой продовольственный рынок: возникновение — изменения — перспективы</i>	153
Проф. Экономической академии в Познани, д-р Людвик Янковяк, <i>Теория Мальтуса в свете актуальной ситуации на мировом рынке пшеницы</i>	173
Ст. ассистент Экономической академии в Познани, мгр Яцэк Нендзыньски, <i>Новые решения в торговых отношениях ЕЭС с развивающимися странами</i>	185
Доцент Экономической академии в Познани, д-р (habilitatus) Марэк Броерски, <i>Роль торговли в производственном снабжении сельского хозяйства</i>	203
Адъюнкт Экономической академии в Познани, д-р Данута Снеговска, <i>Замечания по теме услуг для сельского хозяйства</i>	219
Доценты высшей торговой школы в Лейпциге, д-р Хейнц-Гюнтер Бееехер и д-р Ингеборг Витт, <i>Интенсификация движения товаров и постулаты по подсчету издержек</i>	233
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	241
III. ОТЧЕТЫ И СООБЩЕНИЯ	299